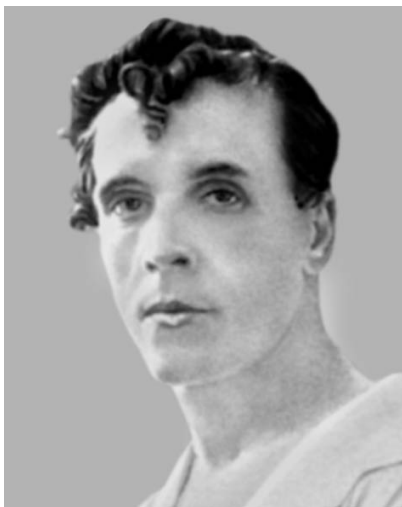

ВАНЧЕНКО Петро Захарович (справж. — Іващенко; 11. 01. 1898, с. Жуки, нині Полтав. р-ну Полтав. обл. — 10. 03. 1937) — письменник, актор. Учасник воєн. дій 1918–20 (на боці червоної армії). Член «Гарту». Закін. Полтав. комерц. училище. У 20-х рр. був секр. Співки працівників мистецтва, грав у виставах «Тарас Бульба», «Маруся Богуславка», «Циганка Аза» та ін. Полтав. театру. Найкраще виконував героїчні ролі. Дебютував

оповіданням «Вночі», опубл. у г. «Вісті» (1924). Відтоді друкувався у харків. ж. «Всесвіт», «Гарт». У зб. гуморесок «Жива реклама» (1928) викривав психологію міщанства. У зб. оповідань «Мужність» (1928), «Обов'язок. Три пальці» (1929), «Клопіт цирульника Еміля Термана» (1930), «Повість без назви» (1930) романтизував героїку громадян. війни, змальовував життя та побут шахтарів Донбасу. Повість «Онопрій Кудь» (1933; К., 1968) присвяч. соціаліст. перетворенням на селі. Усі твори В. уперше опубл. у Харкові. Заарешт. у грудні 1934 органами НКВС як чл. терорист. організації. У звинуваченні фігурувало «Оповідання про гніду кобилу» (ж. «Червоний шлях», 1929), в якому слідство вбачало «злісний пасквіль на рад. владу». Засудж. 1935 на 10 р. позбавлення волі. Покарання відбував на Соловецьк. о-вах (РФ), звідки не повернувся. Реабіліт. 1956 (посмертно). Досі не знайдено рукопис роману В. «Стратон Кадуб» (поч. 30-х рр., підпис. псевд. Захар Юмента).

Рекомендована література

1. Ковінька О. З когорти полтавців // Друг читача. 1974, 25 квіт.;
2. Ротач П. Колоски з літературної ниви. П., 1999.
В. О. Дорошенко

Бібліографічний опис:

Ванченко Петро Захарович / В. О. Дорошенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-33100>. – Останнє поновлення : 2017.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).